

Ks § 190

Dnr KS 2025/208

Kommunstyrelsen yttrande gällande revisorernas granskning av Tomelilla kommuns inköpsprocess

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig till revisorerna enligt förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har genomfört en fördjupad granskning av Tomelilla kommuns inköpsprocess. Granskningen ingår i revisionsplanen för 2025.

Revisorerna beslutade den 24 september 2025 följande: ”Revisorerna beslutar godkänna granskningsrapport från Azets Revision & Rådgivning AB och översänder granskningsrapporten samt missivskrivelse till kommunstyrelsen för yttrande senast 2025-12-10 samt till kommunfullmäktige för kännedom.”

Sammanfattning av granskningen och dess slutsatser

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll avseende kommunens inköp samt kontroll och uppföljning av leverantörer.

Revisorernas samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll avseende kommunens inköp samt kontroll och uppföljning av leverantörer.

Förvaltningen, genom kommundirektör Helena Berlin, föreslår att kommunstyrelsen yttrar sig enligt följande till revisorerna:

Inköpsprocessen är en komplex process som består och av och berör ett flertal styrdokument. Det är berör exempelvis attestordning, dokumenthantering och delegationsordning förutom de särskilda styrdokumenterna avseende upphandlingen.

Innan revisionens slutsatser och förslag bemöts mer i detalj vill förvaltningen peka på den förändringsresa som görs inom inköpsprocessen. Att nuläget vid tiden för granskningen inte var tillfredsställande var inte okänt. Det hade konstaterats i egen rapport som förvaltningen gjort avseende inköpen under 2024.

§ 190 forts

I dialog med revisorernas sakkunniga stöd har vi även noterat att de vidtagna åtgärderna och insatserna ligger i linje med de som de erfarenhetsmässigt ser ger en positiv förflyttning. Organisationens utgångsläge är om möjligt sämre utifrån att man avvecklade den egna upphandlingsfunktionen och under några år använde sig av en konsultlösning där ansvaret för hela inköpsprocessen inte var en del av uppdraget. Förvaltningen vill därför särskilt framhäva det fokus som nu läggs på att förstärka avtalsförvaltningen.

Nya styrdokument togs fram redan hösten 2024, men har på grund av utvecklingen kring årsskiftet kommit att nedprioriteras.

Förvaltningen känner sig trygg i att de styrdokument som nu antas och det arbetet som görs och gjorts under framförallt 2025 kommer förflytta inköpsverksamheten i en riktning mot ökad kontroll, följsamhet mot avtal och affärsmässiga inköp.

Förvaltningen noterar också att rapporten främst granskar den politiska nivån om denna säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll.

Då förvaltningen i stort anser att revisionens rapport är rättvisande och visar på ett utgångsläge som funnits väljer förvaltningen att kommentera rapportens samlade bedömning och rekommendationer (*sista sidan i rapporten*).

1. Då nya styrdokument antas kommer behovet av att säkerställa tillämpningsanvisningar att utgå. Däremot kommer den strategi och de riktlinjer som antas att kompletteras med rutiner som säkerställer att riktlinjerna tillämpas och att ett delegerat arbetssätt möjliggörs.
2. Riktlinjen för direktupphandling ingår i det paket av styrdokument som nu antas.
3. Riktlinje för avtalsförvaltning ingår i det paket av styrdokument som nu antas.
4. Både befintliga och kommande styrdokument är tydliga avseende ansvarsfrågan. Detta blir särskilt tydligt om de ses i ett sammanhang av delegation och attest. En tolkning där ansvar åligger inköpsfunktionen är således svår att se även avseende den granskade perioden. Detta ansvar tydliggörs inom organisationen genom en stärkt avtalsförvaltning och ett tydligare avtalsägare.

§ 190 forts

5. Det sker stickprov och även analyser utifrån reskontra för att förebygga och i bästa fall förekomma otillåtna direktinköp. Det främsta förebyggande arbetet sker dock genom en proaktiv och tillgänglig stödfunktion som gör det lätt att göra rätt.
6. Under 2024 och 2025 har det genomförts löpande utbildningsinsatser kring offentliga inköp, upphandlingar och avtalsförvaltningen. Organisationen har således en högre grundkompetens och framtida kompetensutveckling kommer att ske utöver en löpande grundutbildning.
7. Den interna kontrollen kring inköp och upphandling har stärkts och kommer att göras till ett obligatoriskt moment för samtliga verksamheter.

Utöver det som revisorerna rekommenderar vill förvaltningen även lyfta fram de förtydliganden som gjorts gällande attestordning och även de pedagogiska underlagen kopplat till attestflödet för att säkerställa att de följs i praktiken.

Ekonomiska konsekvenser

Att besluta om ett yttrande får inga ekonomiska konsekvenser. Däremot så kan de förändringar som genomförs och som framgår av yttrandet på sikt få positiva ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Barnperspektivet inte aktuellt i detta ärende.

Medborgarperspektivet

Medborgarna har inte involverats i förvaltningens yttrande.

Miljöperspektivet

Miljöperspektivet inte aktuellt i detta ärende.

Uppföljning

Revisorerna kommer följa upp granskningen och dess slutsatser genom en uppföljningsgranskning 2027.

§ 190 forts

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig till revisorerna enligt förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kommundirektör Helena Berlin 2025-11-21, handlingsid: Ks 2025.4031

Ksau § 222/2025 Revisorernas granskning av Tomelilla kommuns inköpsprocess, handlingsid: Ks 2025.3414

Missiv granskning inköpsprocessen, signerat, handlingsid: Rev 2025.3235

Rapport inköpsprocessen Tomelilla, handlingsid: Rev 2025.3234

Rev § 39/2025 Granskning av Tomelilla kommuns inköpsprocess, handlingsid: Rev 2025.3233

Tidigare behandling

Ksau § 222/2025 Revisorernas granskning av Tomelilla kommuns inköpsprocess

Beslutet skickas till:

Revisorerna